Our Write Us Today
ADVERTISING RATES are REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ZA 2c NA DAN DOBIVATE "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA SVOJ DOM (izvzemši nedelj in praznikov).
ZA $6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ!

No. 208. — Štev. 208. NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 5, 1940 — ČETRTEK, 5. SEPTEMBRA, 1940 Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

"PRIHAJAMO!" — HITLER

HITLER JE ZAGROZIL, DA BO OPUSTOŠIL ANGLEŠKA MESTA

Včeraj je Adolf Hitler v Sportpalastu v Berlinu otvoril kampanjo za drugo zimsko dobrodelnost ter je pri tej priliki izrekel marsikatero zaničevalno in zasmehljivo besedo na račun Anglije.

Angliji je zagrozil, da bodo nemški bombniki opustošili angleška mesta, ako angleški letalci ne bodo nehali bombardirati nemških mest. Ako bodo Angleži vrgli 6000 ali 9000 ton bomb, jih bodo vrgli Nemci 200,000 ali 600,000 ton.

"Tri mesece nisem dovolil, da bi jim kdo odgovoril," je rekel Hitler, ker sem mislil, da bodo prenehali s tem zlobnim delom. To si pa je Churchill razlagal kot našo slabost. Sedaj pa bodite prepričani, da jim bomo sedaj odgovarjali vsako noč in v vedno večji meri. Pokvarili bomo plen tem zračnim roparjem.

"Prišel bo čas, ko se bo eden ali drugi razletel, toda ne bo se razletela narodno socijalistična Nemčija."

Nemčija pripravljena za štiriletno vojno

Tekom svojega govora pa je priznal, da je Nemčija pripravljena bojevati se še štiri leta.

"Angležem sem že tolikokrat ponudil svojo roko. Cilj moje vnanje politike je bil sporazum z Anglijo. Sedaj pa sem pripravljen bojevati se, dokler ni dosežena jasna odločitev. Naj se zgodi, kar hoče, Anglija se bo zrušila.

"Vdarili bomo z vso silo in Angliji ne bodo pomagali vsi njeni zavezniki," je posmehovalno rekel, "niti Haile Selassie, niti kralj Zog, niti kralj Haakon, še manj pa kraljica Viljemina.

"Angleži so zelo radovedni in izprašujejo: "Zakaj vendar ne pridejo?" Moj odgovor pa je: "Prihajamo!"

RUSIJA KLIČE POD ZASTAVE

Rusija je poklicala pod zastave mladeniče v starosti po 18, 19 in 20 let, da bodo branili domovino v času "imperjalistične vojne" in "kapitalističnega obkoljevanja." Tudi starejši moški, katerim je bilo obvezno vojaško vežbanje odpuščeno, so bili poklicani. Vežbati se bodo pričeli sredi septembra.

Ob istem času pa so bili mladi častniki in vojaki, ki so dokončali dveletno vojaško službo, prestavljeni v rezervo.

List "Moskviški boljševik" pravi o mobilizaciji naslednje:

"V kapitalističnem obkoljevanju stoji naša domovina kot visoka pečina sredi razburkanega morja. Vsled tega je dolžnost sovjetov in vseh državljanov, da so popolnoma oboroženi."

Veliki manevri v zapadnem vojaškem okrožju so bili končani in jih je nadziral vojni komisar maršal Simeon Timošenko.

CILJ ITALIJE — JUGOSLAVIJA

Po poročilih, ki prihajajo v Atene, Italija neprestano pošilja svoje vojaštvo v Albanijo in največ ponoči. Zadnjih 24 ur niso bile samo ojačene italjanske postojanke ob grški meji, temveč tudi na strategičnih točkah ob jugoslovanski meji. Italija ima sedaj v Albaniji najmanj 200,000 vojakov.

Vse to kaže na očitno ogrožanje Jugoslavije, zlasti še, ko vodi albanski list "Tomori" veliko gonjo proti Jugoslaviji. Inozemski diplomati iz tega sklepajo, da se Italija pripravlja na vpad v Jugoslavijo. Ako je temu res tako, tedaj je Grška v večji nevarnosti, kot je bila kdaj poprej.

Po mnenju tujih vojaških opazovalcev bi bil za Italijo vpad naravnost na Grško skoro neizvedljiv, medtem ko je pot skozi Monastir, zlasti za motorizirane oddelke mnogo bolj prikladna in bi italjanska armada zlahka prodrla do Soluna.

"Jugoslavija je versaillski stvor"

List "Tomori" se proti Jugoslaviji poslužuje običajne taktike in gre še celo dalje in ji očituje, da je stvor versaillske mirovne pogodbe, po kateri je nezasluženo in neopravičeno dobila Macedonijo, Dalmacijo, Črnogoro, Hrvatsko in Kosovo.

Dobro poučeni krogi so mnenja, da bo položaj ostal neizpremenjen, dokler se Nemčija in Italija ne sporazumete, kake zahteve boste stavili.

ITALIJA STEGA ROKE PO BALKANU

Madžarska je bila vdana Mussolinijeva služabnica prav od časa, ko je fašistični državnik sklenil ovreči določbe versaillske mirovne pogodbe. Nedavno je dobila Madžarska nazaj skoro polovico ozemlja, ki ga je morala po sklenitvi miru izročiti Romunski.

To smatra Mussolini za svojo veliko državniško zmago, in s tem se mu odpira pot na Balkan.

Hitler in Mussolini sta prisilila Romunsko po komaj 24 ur trajajoči konferenci na Dunaju, da je izročila Madžarski ogromne gozdove in polja, s tem vred pa tudi naravno obrambno črto v Karpatih. S pomočjo Nemčije in Italije bo Madžarski mogoče ustavljati se ruski armadi.

Dasi sta Nemčija in Italija že spočetka podpirali madžarske težnje po izgubljenem ozemlju, je treba to najnovejšo madžarsko pridobitev smatrati kot obrambo proti Rusiji.

Dogodki ob rusko-romunski meji so prisilili Italijo pospešiti dunajsko konferenco. Rusija s posledicami te konference najbrž ne bo zadovoljna, in bo treba čakati nadaljnih razvojev.

Italijani ne pripisujejo rusko-nemški pogodbi prevelike ga pomena. Vedo namreč, da je Rus navzlic svojim političnim nazorom še vedno Slovan in da bo vkoreninjena slovensko-nemška mržnja prišla na Balkanu do izraza.

Ko je sklenil Stalin z Nemčijo nenapadalno pogodbo, se je v prvi vrsti zanašal na nemško zmago.

Če pa Nemcem ne bo uspelo poraziti Anglije, bo skušal dobiti Hitler živila in petrolej iz Kavkaza.

S posledicami dunajske konference sta se Italija in Nemčija zaščitili proti Rusiji.

Te dni bo odpotoval italijanski vnanji minister Ciano v Tirano, kjer se bo udeležil seje albanskega fašističnega parlamenta. Ob tej priliki ne bo stavil svojih zahtev le Grški, pač pa tudi Jugoslaviji.

Italija stremi po nekaterih dalmatinskih otokih. Skušala jih bo dobiti prej, predno bodo dali Rusi poudarka svojemu prijateljstvu napram Bolgarom in Srbom.

Almazan ali Camacho?

Almazanovi pristaši nameravajo zborovati v Združenih državah. — Obe stranki zatrjujeta, da sta pri volitvah zmagali. — Almazan napoveduje revolucijo.

"Brownsville Herald", ki izhaja v Brownsville, Texas, poroča baje iz zanesljivega vira, da nameravajo pristaši mehiškega generala Almazana te dni zborovati v San Antonio ali pa v Eagle Pass, Texas.

V Brownsville se baje nahaja šest odličnih Almazanovih pristašev. Dosti jih je tudi po drugih obmejnih mestih.

Mehika se nahaja v enem najbolj kočljivih položajev, kar jih pozna njena politična zgodovina. Dve nasprotni stranki si lastita pravico zastopati narod in nameravata vkratkem proglasiti vsaka svojega kandidata za predsednika.

Vladna stranka pravi, da je zmagal pri volitvah meseca julija njen kandidat general Manuel Avila Camacho, dočim zatrjujejo nasprotniki, da si je priboril zmago njihov kandidat general Juan Andrey Almazan.

Almazan se sedaj nahaja na počitnicah nekje v Združenih državah. Časopisje, ki mu je naklonjeno, piše z dneva v dan, da je dobil pri volitvah ogromno večino ter da je izključno le on upravičen prevzeti dne 1. decembra najvišji urad v deželi. Kongresniki Camachove stranke so se te dni s pomočjo vojaštva polastili parlamenta ter poslušali govor predsednika Lazara Cardenasa.

Pristaši Almazana so na nekem tajnem sestanku osnovali "redno mehiško postavno zakonodajo". Joe Castra Estrado je bil izvoljen za predsednika te zakonodaje.

Iz Baltimora poročajo, da je general Almazan izjavil:

— Mehiški narod se je naveličal raketirske vlade. Tako se je naveličal, da je pripravljen na revolucijo, ki se bo završila z mojim vodstvom ali pa brez mojega vodstva.

Časnikarji so ga vprašali, kaj bo storil za slučaj vstaje. — O pravem času se bom vrnil v Mehiko, — jim je rekel, — ter prevzel najvišji urad, do katerega sem upravičen. Mehiški narod mi je dal pri volitvah vsestransko zaupnico.

Holandski ministrski predsednik resigniral

Derek Jan de Geer, ministrski predsednik holandske vlade v izgnanstvu, je odstopil. Njegov naslednik je postal justični minister Peter S. Gerbrandy.

Geer je star sedemdeset let.

Vojna poročila

Veliki zračni napadi na London

Komaj pet ur po Hitlerjevem govoru so nemški aeroplani zopet napadli London. Tekom dneva je moral London vzdržati dva napada.

Zračno ministrstvo pravi, da je bilo izstreljenih 54 nemških aeroplanov, Angleži pa so jih izgubili 11.

Angleži bombardirali nemške gozde

Angleški letalci so včeraj ves dan bombardirali nemške gozde, v katerih so po dognanju angleškega vrhovnega poveljstva Nemci poskrili razne vojne predmete. Letalci so sporočili, da so gozdovi pričeli goreti. Ravno tako so angleški letalci tudi bombardirali letališča v Nemčiji in na Holandskem.

PREMEMBA RUMUNSKEGA KABINETA

Poročilo iz Bukarešte naznanja, da je bil general Ion Antonescu, ki je bil zaradi političnega delovanja šele pred tremi dnevi izpuščen iz zapora, imenovan za ministrskega predsednika, ker je ministrstvo Iona Gigurta, ki je bil odločen pristaš nacijev, dopoldne odstopilo.

General Antonescu sicer ni član rumunske fašistične organizacije Železne garde, pa je navzlic temu pri njej v visokih číslih.

S posebnim odlokom je kralj Karol razpustil parlament, je odpravil ustavo ter je generalu Antonescu izročil najvišjo oblast. Sebi je kralj pridržal samo pravico podeljevati odlikovanja, preminjati kazen zločincem ter se pogajati s tujimi vladami.

POTREBA DELAVSKIH STANOVANJ

Načelniki vojnega in mornariškega departmenta so prišli do zaključka, da manjka najmanj 100 tisoč stanovanj, v katerih bodo stanovali delavci, zaposleni v vojnih industrijah.

— Toliko stanovanj je treba, — pravijo odločno, — in nas nič ne briga, kdo jih bo zgradil.

V zbornici se vrši dolgovezna debata glede stanovanjskega problema. Predsednik Roosevelt je osebno posredoval, in zdaj se nahaja dežela pred problemom, ki ga mora čimprej rešiti. Kajti če ne bodo imeli delavci v bližini ladjedelnic in drugih tovarn domov, se bo pojavil zastoj v narodno obrambnem programu.

Zvezni stanovanjski oblasti načeluje administrator Straus, ki pravi, da bo resigniral, pa ga bodo najbrž prisilili, da bo še nadalje ostal na svojem mestu. Resnost položaja je pojasnil Charles F. Palmer, stanovanjski koordinator narodnega obrambnega odbora.

Palmer je mnenja, naj bi 80 odstotkov potrebnih stanovanj zgradili privatni podjetniki, 20 odstotkov pa žvezne agencije

Prejšnji torek je pozval kongres, naj dovoli prvih 150 milijonov dolarjev za obrambni stanovanjski program pod pokroviteljstvom administracije za javne gradnje. Njegov korak je vse presenetil.

U. S. Housing Authority ima že v delu devetnajst stanovanjskih projektov za vojni in mornariški department. Potreben denar je dobila od drugih projektov.

Načrt pa obsega samo pet tisoč stanovanj, dočim jih samo mornariški department zahteva 50 tisoč.

Žrtve eksplozije

Število smrtnih žrtev, ki jih je zahtevala dne 29. avgusta eksplozija municijske tovarne v Bologne, Italija, je narasla na 38. V bolnišnici se nahaja še vedno 174 ranjencev.

Politična kampanja

Willkie še vedno poziva Roosevelta

Republikanski predsedniški kandidat Wendell Willkie nenehoma dreza v predsednika Roosevelta, da bi začel debatirati ž njim, in hoče imeti od njega vsakovrstna pojasnila. Predsednik se ni doslej odzval še nobenemu njegovemu pozivu, pač je pa le potom svojega tajnika izjavil, da ima z vnanjo in notranjo politiko preveč dela, da bi se mogel spuščati v kakšne debate.

Zdaj želi Willkie vedeti, kakšnega mnenja je Roosevelt glede predlagane konškripcije industrije.

— Roosevelt je pojasnil svoje stališče že glede marsikatere predloge in se mi čudno zdi, čemu noče baš o tem ničesar pojasniti. Javnost se gotovo spominja, koliko je vedel povedati, ko je kongres razpravljal o reorganizaciji najvišjega sodišča.

* * *

Voorhis proti Willkieju

Kakor znano, je republikanski predsedniški kandidat W. Willkie za obvezno vojaško službo, ničesar pa noče slišati, da ni smela vlada industriji kaj zapovedovati. Njegov odpor proti konškripciji industrije je znan.

To je omenil tudi demokratski kongresnik Voorhis iz Californije, ki je dejal:

— Willkie je zato, da bi bili mladi ljudje draftani, noče pa, da bi bila draftana tudi industrija, ki bi dala mladim ljudem potrebno orožje, s katerim bi se mogli boriti.

* * *

Kdo plača Rooseveltove potne stroške?

Joseph W. Martin, predsednik republikanskega narodnega odbora, je pozval senatni volilni odbor, naj preišče, če je bilo predsednikovo potovanje v Tennessee dolino plačano iz zvezne blagajne.

Predsednik Roosevlt je imel ob priliki otvoritve Chickamagua nasipa govor, ki je bil po Martinovem mnenju precej politično navdahnjen, dasi je predsednik že večkrat izjavil, da se ne bo udeleževal volilne kampanje, češ, da ima preveč dela z uradnimi zadevami.

— Kdo je plačal posebni vlak za Roosevelta in njegove spremljevalce? — hoče vedeti Martin?

Ali je bila plačana vožnja iz zvezne blagajne ali pa iz blagajne demokratskega narodnega odbora? Če so bili pokriti stroški iz zvezne blagajne, so si demokratje izmislili povsem nov način, kako se da izogniti določbam Hatcheve postave, tikajoče se prispevkov v volilne sklade. Demokratje so enostavno prisilili vsakega davkoplačevalca prispevati v demokratski volilni sklad.

Nadalje naj bi senatni volilni odbor preiskal, če so tudi drugi Rooseveltovi kampanjski stroški pokriti iz zvezne blagajne, posebno naj se pa dožene, kdo plača radio postajam za čas, ki ga porabi predsednik, ko govori po radio.

* * *

Willkie apelira na delavstvo

Republikanski predsedniški kandidat Wendell L. Willkie zahteva sodelovanje dela, kapitala in poljedelstva, češ, da je mogoče edinole na ta način odpraviti nezaposlenost in mrtvilo v gospodarstvu.

— Če bom izvoljen, — je rekel, — bom že poskrbel, da se delavskim organizacijam ni treba bati, da bi bile stavljene pod vladno kontrolo.

To zatrdilo se tiče opazke znanega delavskega voditelja Samuela Gompersa, ki je pri neki priliki rekel, da zamore vlada delavcem vse vzeti, kar jim je dala.

Nadalje je Willkie obljubil delavcem sistem prostovoljnih kolektivnih pogodb glede plač in delovnega časa. Ameriško delavstvo se bo odločno zoperstavilo vsem diktatorskim nagibom v naši lastni deželi. — Ameriško delavstvo namreč ve, da je svobodno strokovno unijsko delavsko gibanje mogoče edinole v okviru svobodnega gospodarstva.

* * *

Važna konferenca

V četrtek se bo Willkie sestal v Rushville, Ind., s člani republikanskega narodne ga odbora in predsedniki republikanskih organizacij v 22 vzhodnih in srednjezapadnih državah.

Konference bi se imel udeležiti tudi podpredsedniški kandidat MacNary, pa je zadržan.

Wendell L. Willkie bo odšel na svoje kampanjsko potovanje po zapadnih državah najbrž 16. septembra.

Davis svari pred diktaturo

Senator James J. Davis je govoril po radio ter dejal, da je moč totalitarnih držav največja nevarnost sedanjosti. Vladna oblast se je posebno v naši deželi zadnji čas zelo povečala.

Davis je republikanec ter je bil svoječasno delavski tajnik. Po njegovem mnenju gresta vojaška sila in centralizirana vladna oblast po vsem svetu roko v roki. Zahteval je sodelovanje med delavci in delodajalci ter narodno enotnost, češ, da bo mogoče edinole pod tem pogojem obdržati ameriški svetovni nazor.

Novi argentinski kabinet

Te dni je bilo zapriseženih sedem članov nove argentinske vlade. Nadomestili so kabinetne člane, ki so odstopili tekom preiskave glede sleparskih zemljiških nakupov za armado.

Naročniki, ki Vam je potekla naročnina, nam boste prihranili izvanredne stroške, ako pravočasno obnovite naročnino

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly $6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.—; za pol leta $3.—; za četrt leta $1.50. — Za New York za celo leto $7.—; za pol leta $3.50. Za inozemstvo za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3—1242

PO ENEM LETU

Druga svetovna vojna je stara leto dni. Predno se je začela, je Hitler gospodaril centralni Evropi. Zdaj vlada skoro vsemu evropskemu kontinentu. To svoje stališče si je priboril z novimi načini vojskovanja, z novimi političnimi, gospodarskimi in vojaškimi metodami.

V prvem letu druge svetovne vojne je bilo pet večjih vojaških razvojev:

1. Poljska kampanja lanskega septembra se je zaključila s padcem Varšave, 27 dni po vdrtju Hitlerjeve armade v poljsko ozemlje.

2. Nemška okupacija Norveške in Danske meseca aprila, ki je omogočila priprave za pomladno ofenzivo na Zapadu.

3. Flanderska in holandska kampanja, v kateri je nemška armada predrla zavezniško obrambno črto pri Sedanu, obšla Maginotovo črto in dospela do Rokavskega preliva. Ta kampanja je zapečatila usodo Francije.

4. Posrečen umik angleške ekspedicijske armade in nekaterih francoskih divizij iz Flandrije. Umik je omogočila angleška zračna sila. Če bi bila angleška ekspedicijska armada uničena ali ujeta, bi bila vojna najbrž že končana.

5. Vstop Italije v vojno je razbremenil nemško fronto. Pol milijona francoskih vojakov je bilo poslanih proti Italijanom. Angleška mornarica ima izza tistega časa opravka z dvema sovražnikoma.

Dobršen del prve svetovne vojne so preživeli vojaki v zakopih. Vsaka ofenziva je zahtevala silne človeške žrtve. Francoski in angleški vojskovodje so bili mnenja, da je moderno orožje obrambo tako ojačilo, da bi bila vsaka ofenziva nesmiselna.

Zavezniški generalni štab je sklenil ostati tako dolgo v defenzivi, da bi Nemčijo oslabele brezplodne ofenzive in pa angleška blokada. Zavezniki so nameravali zmagati s protinapadi.

Nemška armada in nemška zračna sila sta dokazali napačnost tega naziranja. Nemci so koncentrirali svoje tanke v oklopne edinice z veliko gibljivostjo in udarno silo. Motorizirali so infanterijo in artilerijo kot zaledje oklopnih divizij. Bombniki so delali pot. Namesto da bi naciji razvili svojo silo v široko fronto, so jo organizirali v kolone, ki so drzno planile naprej.

Vsaka kolona si je izbrala najlažjo pot, kot so jo pač omogočale razmere in kot so jo od minute do minute določali roji poizvedvalnih letal. Naziranje, da je nemška armada najbolj centralizirana armada na svetu, je napačno. Res pa je, da je najbolj gibčna. Poveljniki posameznih oddelkov, od korporala do divizijonarja, so mogli po svoji volji spreminjati načrte.

Zmotna zavezniška vojaška politika in poraz Francije nista bila posledica samo vojaških zmot. K temi so dosti pripomogli razni vojaški, gospodarski in ideološki faktorji. V največji meri je pa zakrivilo zavezniške poraze dejstvo, da sta bili Anglija in Francija zmagalki v svetovni vojni. Stranka, ki zmaga v vojni, noče tako zlepa opustiti metod, ki so ji omogočile zmago.

Velika napaka je bila tudi, ker se zavezniški poveljniki niso ničesar naučili iz poljske kampanje. Kampanja na Poljskem je razkrila svetu ves nacijski način vojskovanja. V Londonu in Parizu je bilo vso zimo polno poljskih častnikov, ki so natančno vedeli, kaj se je zgodilo na Poljskem, pa jih nihče ni hotel poslušati. Angleški in francoski poveljniki so enostavno rekli: — Poljska armada je bila zanič.

Francija se je zrušila, ker ni bila edina. Mnogo francoskih voditeljev se ni moglo boriti proti nacijem, ker so simpatizirali ž njimi. Do sklenitve nacijsko-sovjetske pogodbe so smatrali Nemčijo za nepremagljiv zid proti Rusiji. Tudi s fašizmom so simpatizirali, boječ se socijalnih nemirov doma.

Francoski delavci, kmetje in navadni vojaki se niso s posebnim navdušenjem borili pod njihovim poveljstvom. Poznali so zanikrnost pariškega režima in so se čudili, čemu ni Francija napadla Hitlerja že pred leti, ko bi ga bilo lahko premagati. In res bi ga bilo lahko premagati ob vsakem času do monakovskih pogajanj.

Tekom vsega poletja so naciji pretili Angliji z invazijo, s katero bi bila vojna končana. Po koncu vojne nihče bolj ne koprni kakor Nemci.

Če Nemci v šestih tednih ne zavzamejo Anglije, bo vojaška aktivnost ponehala, in vojna se bo zavlekla v nedogled.

Zavezniki so imeli prav do poletja opravka izključno le z Nemčijo, sedemnajst dni pred porazom Francije je pa stopila v vojno tudi Italija, ki je po treh tednih sklenila s Francijo premirje.

Mussolini je dobil v Evropi le malo — ozek košček ozemlja ob italijansko - francoski meji. Toda demilitarizacija francoske Afrike in francoskih sredozemskih posestev mu je ugladila pot za boj proti angleškim posestvom v Afriki.

Italijani so vprizorili ofenzivo v Afriki, v Sredozemlju in nekajkrat napadli Gibraltar. Njihov največji uspeh je bilo zavzetje Angleške Somalije. Mussolini upa v doglednem času dobiti vlado nad Sredozemljem in nad Sueškim prekopom.

V evropsko vojno se je vmešala tudi Rusija in se polastila dela Poljske ter razširila svojo kontrolo nad Litvinsko, Latvijo in Estonsko. Od Romunske je dobila Besarabijo.

Romunsko kosajo pri živem telesu. Poleg Besarabije je izgubila tudi južni del Dobrudže, nedavno je bilo pa na Hitlerjevo povelje na Dunaju sklenjeno, da mora Madžarski odstopiti bogato Transilvanijo.

Angleški ministrski predsednik pravi, da bo Anglija najkasneje po dveh letih v defenzivi, dočim izjavlja Nemčija, da bo že oktobra začela trgovati z Južno Ameriko.

Potemtakem je Hitler prepričan, da bo že v tekočem letu dosegel svoj cilj.

Združene države zasledujejo z veliko pozornostjo razvoje v Evropi, se v veliki meri oborožujejo, so se pogajali z Angleži glede dobave važnih oporišč na zapadni polobli ter so sklenile s Kanado obrambno pogodbo.

Republike na ameriškem kntinentu so določile nevtralnostno cono ter so proglasile na havanski konferenci "kontinentalno solidarnost".

OB KONCU PRVEGA LETA VOJNE

Hitler je raztrgal mirovne pogodbe in prelomil vse dane obljube, ker se je zavzel. da spravi pod svojo oblast celo Evropo. V boju za Veliko Nemčijo je Hitler izbrisal z zemljevida že 9 držav in kri še vedno v potokih teče. Predno bo Nemčija zavladala Evropi, mora še poraziti Anglijo, kateri je Hitler včeraj zapretil: "Prihajamo!"

Iz slovenskih naselbin

SLOVENEC MED "AVSTRIJCI."

Prosim, da mi preveč ne zamerite, ker sem bil tako dolgo zaostankar in se vam zahvalim, da ste mi list navzlic temu še vedno redno pošiljali. Sedaj vam pošiljam naročnino za pol leta in posebej še 25 centov za zemljevid, katerega tako zelo priporočate. Poslal bi že prej, pa dolgo časa nisem delal, sedaj pa sem dobil delo pri WPA ker zaradi starosti dela kje drugje ne morem dobiti. Poskusil pa bom ob prvi priložnosti. .

Tukaj je malo Slovencev in novega naročnika ni mogoče dobiti. Pa še ti, kateri so tukaj, nočejo biti Slovenci in pravijo da so Avstrijci. Jaz le malokdaj slišim kako slovensko besedo, pa mi navzlic temu ni preveč dolgočas, ker precej dobro govorim angleško.

Mogel bi vam še mnogo napisati, pa rajše prepustim komu drugemu, ki je bolj zmožen pisati, kot pa jaz. .

Drugih novosti ni, saj jaz ne vem za nje.

Lepo pozdravljam vse naročnike in naročnice po Združenih državah in v Kanadi in lep pozdrav Petru Zgagi. .

Frank Zajc,
San Francisco, Cal.

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

V DINARJIH

100 DIN.	— — —	$ 2.25
200 DIN.	— — —	$ 4.20
300 DIN.	— — —	$ 6.—
500 DIN.	— — —	$ 9.75
1000 DIN.	— — —	$19.—
2000 DIN.	— — —	$37.—

V LIRAH

100 LIR	— — —	$ 5.80
200 LIR	— — —	$11.25
300 LIR	— — —	$16.65
500 LIR	— — —	$27.50
1000 LIR	— — —	$54.—
2000 LIR	— — —	$107.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po CABLE ORDER, za kar je treba posebej plačati

$1.—.

Vsled zatrnev v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDELEK : ::
216 West 18th Street, New York

PESMARICA "Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo $2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

KONCERT V GIRARD, O.

Narodni praznik slovenske pesmi bo naša naselbina praznovala v soboto 21. septembra z bogatim koncertom. Ta večer bo zopet donela naša mila melodija narodne pesmi, katero bo nam podal s svojim bogatim koncertom naš priljubljeni operni in koncertni pevec Anton Šubelj. Za to veliko prireditev se vse pripravlja z velikim zanimanjem. Poleg naše naselbine posetijo koncert tudi druge naselbine. Mr. Fr. Rupret bo pripeljal skupino naših prijateljev iz bele Ljubljane s posebnim busom. Ravno tako Mrs. Mary Snežič iz Bessemerja, Pa. Zato vas rojaki tudi iz drugih naselbin vabimo, da nas posetite, ta večer, da bomo skupaj vživali lepi večer v krogu biserov, ki bodo nas očarali zopet s tisto milo lepoto naših davnih dni. Pesem je naša. pevec je naš, zato je dolžnost nas vseh, da posetimo ta večer, da pokažemo, da še vedno spoštujemo tradicije naših prednikov

Poleg Mr. Šubelja nastopijo tudi pevci Glazbene matice in vemo, vsi, da takega večera še ni bilo v Slov. Nar. Domu. Po koncertu bo prosta zabava in ples, da bo tako veselja za vse. Zato, dragi rojaki, ne pozabite ta večer vsi v Girard, O., v Slovenski Nar. Dom. Pričetek koncerta ob 8. uri zvečer. Na svidenje in pozdrav!

John Dolčič.

VESTI IZ CLEVELAND, OHIO.

Dne 27. avgusta je preminil v Marine bolnišnici rojak Fr. Widgoy, star 44 let. Doma je bil iz fare Primskovo pri Litiji, odkoder je prišel v Ameriko pred 29 leti. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary, roj. Vidmar, sina Franka, hčer Bernice, brata Johna, ki je fotograf in v Parson, Kans., brata Jamesa. V stari domovini pa zapušča mater in sestro. Bil je veteran svetovne vojne.

— Dne 30. avgusta je preminila po dolgi bolezni Mrs. Fr. Sterle, roj. Kotnik. Zapušča dva sinova Johna in Antona in hčer Mary, omož. Hrovatin, in veliko drugih sorodnikov. Rojena je bila v vasi Gornje jezero, fara Stari trg pri Cerknici, kjer zapušča več sorodnikov. V Ameriki je bivala 20 let..

— Po tridnevni bolezni je dne 26. avgusta preminil v mestni bolnišnici rojak Ignacij Plahutnik, star 60 let. Doma je bil iz Spodnje Loke na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 50 leti. Pokojni je živel zadnja leta v hotelu na Eagle Avenue. V starem kraju zapušča brata Andreja, tukaj pa nečaka Franka Plahutnik. .

STANOVANJE V NAJEM— Na razplago so stanovanja po 3 in 4 sobe. Kurjava, vroča voda, kopalnice, električna luč. Cena $25 — $36. — Superintendent, 403 W. 18th St., Ap. 6, New York City. 5x

IŠČEM

svojega brata JOE PORLE, doma iz Kršin Vrha, št. 5, fara Škocjan na Dolenjskem. Ako kdo ve zanj, ali pa če sam bere ta oglas, naj se zglasi na naslov: NEŽA PORLE, 149 N. Brockway, Youngstown, O.

2—3, 4, 5.

Peter Zgaga

SLOVENCI V WILLARD, WIS.

Zadnjih deset let se vsako leto sproti namenim v Wisconsin, kjer je v okolici Willarda lepa in napredna slovenska naselbina, ki bo kmalu stara trideset let.

Okoli leta 1915 je zaneslo naše ljudi v tiste kraje.

In ko so bili enkrat tam, so videli, da ni vse tako, kot jim je bilo rečeno.

Le malo mleka in medu, pač pa dosti skalovja, robidovja in skoro neprodirna goščava.

Nekateri so se kmalu vrnili, drugi so pa vztrajali in ustvarili s trdim delom ter v potu svojega obraza čudeže.

Deviška zemlja jim je spočetka vztrajno ljubovala. In ko so jo s trudom izčistili, je s i c e r rodila, toda nastopile so uime, tornadi in suša.

Nemalokrat je bil v nekaj minutah uničen plod večmesečnega trudapolnega dela.

Zdelo se je, kot da zemlja še vedno kljubuje neustrašenim pionirjem, ki pa niso hoteli odnehati.

Šele zadnja leta so se jim začeli nagrajati krvavi žulji.

Vremena so se izprevrgla na bolje, polje rodi vse, kar je treba farmerju za dom in za prodaj; živina, da jo je veselje pogledati.

Med ljudmi je zavladalo zadovoljstvo, potrtost je izginila, bodočnost ima vsako leto lepše izglede.

Rojaki so napredni in zavedni, imajo poleg cerkve dva slovenska domova, zanimajo se za splošno politične in naše narodne dogodke, vodstvo občine je v slovenskih rokah, tukaj rojeni fantje in dekleta govore našo domačo govorico, kot da bi jim tekla zibel v starem kraju.

Vsako leto sproti mi pišeta moja žlahtnika Mirko in Olga Pakiž:

— Pa bi vsceno prišel enkrat pogledat!

Odgovorim, da bom, pa se že zgodi kaj, kar mi račune temeljito prekriža.

Letošnje poletje je bilo na Willardu namesto mene nekaj mojih ljudi — Mrs. Potrato, Miss Fany Štupica, Edvard in še nekateri iz Chicage—ki niso mogli prehvaliti gostoljubnosti in skromnega blagostanja tamkajšnjih rojakov.

Povedali so mi, da je sleherni zame vprašal, in ker me le ni hotelo biti, so jim Willardčani priredili presenečenje, ki jim bo v spominu še leta in leta.

Iz dopisnice razvidim, da je bila tista prireditev deloma tudi meni namenjena, zato se jim v imenu vseh tudi v mojem imenu zahvalim.

Na karti mi pošiljajo pozdrave ter obžalujejo, da se ne morem ž njimi vred veseliti:

Mirko in Olga Pakiž, njuna otroka Frank in Maruška, Miss Tinka Pakiž, Math Bombach, John Jelerčič, John Lesar, Jacob Dechman, John Putzel, Anton Fortuna, Joe Ulesich, Frank Rajh, Mrs. Anton Fortuna, Mrs. John Lesar, Mrs. Dechman, Mrs. F. Rajh, Mrs.M. Bombach, Mrs. Ulesich, Mary Mohanna, Fanny Putzel, Miss Louise Putzel, Miss Angela Bombach in Miss Rose Detchman.

K Pakiževim so znesli vse najbolje, kar premorcta farmerska shramba in klet, največje občudovanje je pa vzbujalo iz peciva napravljeno jagnje v naravni velikosti, mojstrovina Mrs. Fortuna.

To jagnje so prinesli moji ljudje z Willarda za spomin, in zavzema najbolj častno mesto med mojimi spominki.

Da ni bilo brez petja, mi ni treba omenjati, kajti Mirko ni samo razsoden farmer in umen perotninar, pač pa tudi pevec, vsestranski godbenik in vešč učitelj petja.

Dasi že dolgo niso imeli vaj, je bilo petje dovršeno, posebno zato, kar je prišlo iz srca.

Torej še enkrat iskrena hvala.

Če me bo kdaj zanesla pot na Willard, se bom vsem osebno zahvalil.

Pozdravljeni prijatelji!

Čast Vašim žuljem, vaši vztrajnosti in vašemu delu!

Vaša zasluga je, da je danes Willard ena najbolj naprednih in cvetočih slovenskih farmerskih naselbin v Ameriki.

POROKE.

Poročno licenco v Chicagu, Ill., so zadnje dni vzeli sledeči: Mr. Jos. Kočevar in Miss Helen Skrobak, Mr. Vernon Roeger in Miss Eleanor Prešeren. Mr. Jos. Šenica in Miss Mary Bogolin, Mr. Sam Jerič in Miss Jean Stiegel ter Mr. Jack Božič in Miss Lottie Labaj.

OBISK NA RAZSTAVI.

Ob priliki obiska Svetovne razstave se je v uredništvu oglasil Mr. Oscar B. Godina iz Chicaga, sin upravitelja "Prosvete" Mr. Filipa Godine.

Želimo mu, da iz naše metropole odnese s seboj samo prijetne spomine.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9½ x 14¼ inčev

48 velikih strani;
32 barvanih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže celi svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znamkah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:
HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, Vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Dopisov brez podpisa in osebnosti ne priobčujemo. Dopisi za četrtkovo številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se ž njimi naši rojaki takorekoč med seboj pogovarjajo.

KONVENCIJA JUGOSLOVANSKE ZVEZE

CHISHOLM, Minn. — Prosim, da priobčite dopis iz naše mrzle Minnesote, kajti 18. avgusta je bil takšen mraz ali slana, da je vse po vrtovih pozeblo. Ravno dva meseca je letos bilo tukaj brez mraza, to je od 16. junija pa do 18. avgusta. Danes moramo že zopet peč kuriti, ker je komaj 52 stopinj toplote.

Moram malo poročati o konvenciji, ki se je vršila 25. avgusta na Ely. To je konvencija Jugoslovanske zveze za vso Minesoto. Jaz sem se že sedaj udeležila tretje konvencije kot delegatinja. Bilo nas je dvesto petdeset delegatov in delegatinj iz cele Minnesote. Konvencija se je vršila na Ely v Community Building. To je krasno, novo poslopje in eno najlepših tukaj v železnem okrožju. Veljalo je okoli pol miljona dolarjev. Lahko je mesto Ely ponosno na ta Community Building.

Konvencija se je pričela v nedeljo, 25. avgusta ob deveti uri dopoldne. Naš mladi rojak John Blatnik, glavni predsednik zveze, je otvoril konvencijo z lepim govorom in ob kratkem povedal vse delo v preteklem letu, ki ga je imel kot glavni predsednik zveze. otem je še lepo v slovenskem jeziku povedal vse, da so ga tudi starejši delegati razumeli. Ob enajsti uri je prišel tudi župan mesta Ely, Mr. Lamprehl pozdravit delegate in je prav lepo vse sprejel in rekel: — Cenjeni delegatje: Danes je naše mesto vaše! Zabavajte se, veselite se med nami kot naši mili gostje!

Nato se je vršila konvencija vse v najlepšem redu. Za glavnega predsednika je bil zopet enoglasno izvoljen John Blatnik mlajši. Ob štirih popoldne se je vršila parada po mestu, ki je bila ena največjih in najlepših, kar jih je bilo v mestu Ely. Nastopilo je okoli petnajst godb, in okoli 25 okrašenih "float". Težko bi bilo reči, kateri je bil najlepši, ker so bili vsi lepi. Vsa čast gre vsem Jugoslovanom na Ely in celemu odboru, da so nekaj tako veličastnega napravili in pokazali drugim narodnostim, kaj zmoremo Jugoslavni napraviti v složnosti. Parada je trajala dve uri. Točno ob šesti uri zvečer se je vršil banket. Dvorana je dovolj prostorna za 600 ljudi in je bila napolnjena. Banket je bil prvovrsten. V čast gre kuharicam in dekletom za tako lepo postrežbo.

Glavni govornik je bil Rev. Schweiger iz Gilberta. Govoril je slovensko, dasi je tukaj rojen, govori tako lepo, kot bi danes prišel iz stare domovine. Govornik je izvrsten. Drugi govornik je bil Hon. Mark Nolan, sodnik district courta, ki je tudi nekaj povedal v šaljivem tonu, o resnih časih v katerih se nahajamo danes tukaj v Ameriki zaradi vojne vihre, ki divja po Evropi. Tudi on je izvrsten govornik.

Sedaj bi pa še rada malo opisala našega mladega kandidata Johna Blatnika, ki je namreč kandidat za state senatorja z 60. district (Chisholm), kajti on je v resnici sposoben za ta urad in je spoštovan tudi pri drugih narodih. Zatorej je dolžnost vseh Jugoslovanov, da damo svoje glasove 10. septembra za John Blatnika, kar bo tudi nam v čast, ako bomo imeli našega rojaka na častnem mestu, kakor je senator ali državni poslanec.

Naj še tukaj poročam, kje so doma stariši našega Johna Blatnika. Oče je doma iz vasi Dobindol, fara Toplice na Dolenjskem, mati je pa doma iz vasi Podloža pri Starem trgu na Notranjskem.

Ker se je že dopis nekoliko potegnil, naj skončam. Hvala moji prijateljici v Clevelandu Tončki Jevnik za pismo.

Pozdravljam vse čitatelje „G. N." in listu želim veliko novih naročnikov.

Frances Lukanich,
311 W. Lake Street,
Chisholm, Minn.

LEP USPEH MLADEGA ROJAKA

Pri Pan American Airways v New Yorku je bil promoviran za načelnika instrument departmenta mladi rojak Mr. Jože Potrato, sin pokojnega urednika Glasa Naroda, Gilberta Potrata. On bo odgovoren, da bodo pred poletom v Evropo v popolnem redu vsi precizni instrumenti na velikih clipperjih.

Mlademu rojaku iskreno čestitamo!

JOŽE ŽELENC SE JE OGLASIL

Že dolge mesece, čez leto, se je zavleklo, odkar sem se oglasil v "Glasu Naroda" z dopisom. Slovencev seveda tukaj ni, najbližji od nas so v Waukegan in v Chicagu ter je ta kraj ob prometni državni cesti Skokie Boulevard, eno miljo zapadno od mesta Winnetka, Ill. ter okrog 20 milj od Waukegana in isto toliko od Chicaga, ter nar poseti precej Slovencev, ker smo zaposleni tukaj že drugo leto pri škofjeloškem rojaku A. Hostniku, ki obratuje prvovrstno gostilno in restavracijo.

Lastnika, ki živi v tej okolici že okrog 30 let, nazivajo agentje Mr. Hostnik, gostje pa, naj si bodo bogataši iz North Shore elite ali preprosti delavci, ga kličejo Andy; njegov oče, 82-letni starček ter dolgoletni naročnik "Glasa Naroda" pa mu menda še v otroški dobi pravi Andrejče. Živi tudi še njegova 84-letna žena, ter če pridejo vsi skupaj, imamo pred nami štiri generacije slovenskega rodu.

Oče se rad pripelja par krat na teden iz Winnetke k nam. Pri bari ima navadno stalen prostor, ter za par ur malo podomače pokramljamo. Pravi, da pivo in malo tega dobrega zraven mu še vedno kri poživi. Govori tudi nemško, angleško in italijansko, ter se Amerikanci čudijo, ako jo urežemo tudi v drugih jezikih. Možak rad pove o časih, ko je bil kot "zugsfuehrer" pri vojakih ter videl na manevru cesarja Franca Jožefa prav od blizu. Zdravega humorja ima v sebi še vedno precej.

O priliki je bilo tukaj par družin iz Waukegana, med njimi tudi Skalovi in Groharjevi. Da ste videli moža, kako razpoložen je bil, ko se je z Groharjevim pogovoril o svojem rojstnem kraju. Kasneje nam je rekel: "To so vam ženske; da sem vsaj deset let mlajši, pa bi se skušal prikupiti eni ali drugi."

V poletju so se oglasili pri nas tudi rojaki iz Little Falls, N. Y., namreč Vrhničan Jernej Albreht in Frank Petkovšek iz Zaplane, ki je prišel na srebrni jubilej svoje sestre Mrs. John Jelovšek iz No. Chicaga. Za priprave "surprise party" v Slov. Nar. Domu v Waukegan, Ill., sta baje oba vedela, čeprav sta jih ono popoldne pripeljala Mr. in Mrs. Ignac Jereb doli k nam, sta bila nad vse iznenadena, ko sta zagledala med gosti brata slavljenke. Gostov je bilo menda okrog 300.

Velike priprave se vrše v Waukeganu tudi za konvencijo JSKJ, ki se začne 9. septembra. Narodni dom in Deseta cesta bo okrašena kot ob največjih slavnostih. Priprave za to ima v oskrbi Joe Nemanich. Razširili so tudi Deseto cesto, kar je v precejšnji meri tudi Nemaničeva zasluga ter obenem aldermanov Mat. Kirna in Mat. Slana. Konvencije se udeleži par sto delegatov od New Yorka do Californije. Želimo le, da bi imeli ugodnejše vreme, kot je bilo zadnjih par tednov. Slišal sem, da se mogoče ob izletu v to okolico tudi pri nas ustavijo za kratek odmor.

V imeniku delegatov v Novi Dobi sem opazil tudi imena nekaj znancev, med drugimi Fr. Prevec iz Girard, O., ter Mr. Masle iz Little Falls, N. Y. Z njegovo ženo smo se videli o priliki čikaške razstave, s Frankom pa upam, da se bova sedaj spoznala. Upal sem, da pride tudi Frank Kerže in Tone Svet iz New Yorka. Koliko veselja bi bilo, da jo primaha tudi Peter Zgaga na konvencijo, pa kot je razvidno iz njegovega pisanja, ga še vedno tare kruta bolezen ter se kar čudim, kako more biti še vedno toliko humorja v njem.

Seveda na konvenciji bode zopet tudi volilna borba glavnega odbora. .

O priliki sem vprašal v Waukeganu gl. predsednika Pavla Bartelna, ako bode "ronal" še v tretji termin. Rekel je, da mu je precej težavno poleg zaposlitve upravljati tudi posle predsedništva. Seveda mi s tem ni povedal, če bo "ronal" ali ne. Če bo, mu bo najbrže kot protikandidat Janko Rogelj iz Clevelanda. To vam bo borba kot med Rooseveltom in Willkejem. Razume se, da bo v novembru zmagal Roosevelt. Kdo bo gl. predsednik JSKJ, bomo pa itak v kratkem zvedeli, saj smo blizu Waukegana

Pravkar smo odživeli prvo obletnico strašne vojne v Evropi. Kaj takega niso najboljši strategi drugih držav niti sanjali, da je mogoče v enem letu podjarmiti toliko držav. Sedaj se gre, kdo bo dalj časa vzdržal bojevanje na morju in v zraku. Angležem trda prede, ker sedaj nimajo nikogar, razen nekaj Francozov v kolonijah, da bi se za njih bojevali. Sedaj jim gre za biti, ali ne biti. Pa tudi Nemcem je Anglija trd oreh. Še v nobeni državi niso naleteli na tako trdovraten odpor, kot pri Angliji. Seveda, če bi Anglija ne bila obdana krog in krog z morjem, bi bil zaključek najbrže hitrejši. Upajmo le, da tudi Amerika ne bi bila zapletena v to svetovno klanje in morijo.

Od doma iz Jugoslavije smo redno dobivali poročila in pisma. En čas kako so v strahu pred vojno, potem zopet, da se je pomirilo. Sedaj pa ko je v vojni tudi Italija, so pisma popolnoma izostala, dasi jih tja še precej redno dobe, če se pošlje po zračni pošti. Večkrat sem že mislil, kako je našim prijateljem Mr. in Mrs. Jože Rems v Ljubljani v teh časih. In pred kratkim se je oglasil v "Glasu Naroda". Iz dopisa sem razvidel, da tudi prijatelj Riedl v Dontžalah še prosto diha. Želimo vam iz srca, da bi v Jugoslaviji dočakali konec te vojne v miru. .

Kot strela z neba nas je zadela novica sredi maja, da je umrl na Vrhniki Jakob Kunstelj, oče moje žene, moj tast in najboljši prijatelj, kar sem jih še imel na svetu, ter ne vem, če bom kedaj izgubo njega prebolel. Kadar razmišljujem o njem, sem potrt pod vtisom one bridke novice, istotako je potrla ta novica tudi mojo ženo, njegovo prvorojenko. Obupna in ganljiva so bila pisma njegovih otrok, od katerih žive 3 hčere v Ljubljani, ena v Mariboru, ena na Vrhniki in dva sina. Pred vsem ganljivo pismo je bilo od sina Franceta, ki je bogoslovec v semenišču v Ljubljani, ter nam je pisal med drugim:

"Kako sem se že veselil, da bosta drugo leto ob novi maši poleg mene oče in mati, brat in sestre ter številni sorodniki, mogoče še Vi, če bi bile razmere drugačne. Smrt ljubljenega očeta pa mi je strla vse načrte. Kolikokrat si je oče pritrgal kak priboljšek, da je plačeval za moje šolanje. Sedaj, ko bi prišla vrsta name, da bi mu včasih kaj povrnil, nas je za vedno zapustil."

Josip Kunstelj je bil dolgoletni poslovodja in nakupovalec gozdov ter odpremnik raznega lesa pri lesnih industrijah Jos. Kunstelj in Mihael Tomšič na Vrhniki, strokovnjak in cenilec zemlje, ali gozdov v katerikoli legi okolice, občinski odbornik ter vedno naklonjen svetovalec domačinom v enem ali drugem oziru. Njegova smrt v družini za vse je tem hujša, ker to je prvi slučaj smrti v družini Vsa teža vodstva in obdelovanja posestva je sedaj na ramah potrti in užaloščeni ženi pokojnega. Dasi je zapustil osem otrok, je na domu samo njih mati, 13-letni sin in ena hči.

Umrl je 25. aprila v starosti 58 let za srčno hibo, ter je bila vsa zdravniška pomoč zaman. Podeljeno mu je bilo samo še poslednje sveto olje. Nam pa ostane nepozabljen do konca našega življenja.

Čital sem tudi o smrti Mr. Turnška v No. Bergen, N. J. Dasi družine nisem še poznal osebno, pač pa sem dostikrat kaj lepega čital o njih. Lepo in ganljivo posmrtnico je napisal v "Glasu Naroda" Mr. Vavpotič kot prijatelj pravemu prijatelju.

Upam, da Premrujevi v Norwalk, Conn., in Zelenčevi v Woodside, L. I., so vsi zdravi. Pisanje dolgujemo na vse strani a pripraviti k istemu se je težko.

Josip Zelenc,
1900 Willow Road,
Northfield, Northbrook, Ill.

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

OBISK V NEW YORKU.

Naš znani in spoštovani rojak Mr. August Kollander iz Clevelanda, O., je posetil našo metropolo za par dni, ogledal si bo med drugim tudi svetovno razstavo. Seveda si je isto že nekoliko ogledal pretečeno leto, toda da bi si človek vse ogledal, bi vzelo najmanj par tednov. Za časa njegovega bivanja med nami, mu želim obilo razvedrila, ter srečen povratek v Cleveland, ali takozvano slovensko ameriško belo Ljubljano.

Nadalje se nahaja na enotednem odmoru v naši naselbini tudi znana rojakinja Mrs. Mary Lebeničnik s svojim sinkom in hčerko, iz New Berlin, N.Y., kjer imata s svojim možem Johnom lepo urejeno farmo. Tudi njej in otrokom želim obilo zabave za časa njihovega bivanja v naši metropoli.

Siednji se nahajajo na obisku pri svojih sorodnikih in prijateljih, med katere spada tudi moja malenkost in družina Tudi oni so si ponovno letos ogledali tukajšno svetovno razstavo.

Omeniti moram na tem mestu, da s kolikor rojaki ali rojakinjami sem govoril letos, ki so si svetovno razstavo ogledali, so se eden kot drugi izrazili, da so na isti zelo pogrešali naš Jugoslovanski paviljon kateri je bil vsem zavednim Jugoslovanom v velik ponos v pretečenem letu. Krivda, da ga letos ni več, je, žal — evropska vojna vihra, katera še danes steguje svoje požrešne kremplje nad našo milo domovino Jugoslavijo, da jo pograbi v svojo nikdar nasičeno malho. Upajmo, da do tega ne bo nikdar prišlo. .

Anthony Svet.

VRNITEV IZ NEW YORKA.

Sedaj premišljujem, pa res ne vem, po kaj smo pravzaprav šli v New York. Zdaj me izprašujejo, če sem videla morje, kip boginje Svobode in Svetovno razstavo. Kako je bilo tam, veste..

(Mr. Zakrajšek, Mrs. Štrukelj, Mr in Mrs. Romih so prišli v uredništvo "Glasa Naroda" kjer smo se spoznali. Naslednji dan smo se dobro zabavali. Mrs. Zakrajšek se je izkazala kot izborna kuharica, skuhala je namreč zelo okusno rižoto. Po kosilu smo šli v Homestead, N. J., kjer se nam je pridružil tudi Mr. Terček. V prijetni zabavi nam je nedelja naglo potekla. — Op. urej.)

V ponedeljek zjutraj, ko smo vstali, je deževalo. Razmotrivali smo, kam bi še šli, toda Mrs. Štrukelj je rekla, da v takem vremenu ne gre iz hotela, zato smo se odločili, da odpotujemo in ob 10. dopoldne smo sedli v vlak.

V Cleveland smo prišli ob eni ponoči. Bili pa smo, ne vem, kaj bi rekla, no, spati nam se še ni ljubilo, zato smo šli v gostilno v rojaku Podboju., kjer smo malo jedli, malo pili in se razgovarjali o tem, kaj smo videli. Oz 4. zjutraj smo šli spat in ob 11. dopoldne sem se odpeljala z vlakom, ob 4. popoldne pa sem bila zopet doma.

Hvala vam vsem, ki ste bili z nami in ste nas zabavali. Mislila sem dalje časa ostati, pa nas je dež odgnal. .

Sedaj, ko je bil dež, je vse lepo okoli hiše. Imamo namreč mnogo cvetlic, ki so v najlepšem cvetju. Peter Zgaga bi moral biti tukaj, pa bi se kmalu pozdravil. To je nekaj vredno, da sem videla Zgago. Bala sem se, kaj bom govorila, ko bom ž njim prišla v dotiko. V njegovi koloni sem brala, da nima rad politike, ne mara ničesar slišati o vojni in ne vem, česa še ne mara, potem veste, da sem bila v strahu, o čem bi ž njim govorila, da ga ne bi žalila. Želim mu, da bi se kaj kmalu pozdravil.

Pozdrav vsem! M. Z.
Elkhart, Ind.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva miljona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIŽARJI
I. in II. zvezek, broš. . . . $3.75

MALI VITEZ
Vezano $3.25

POTOP
I. in II. zvezek, broš. . . $3.50

QUO VADIS
I. in II. zvezek, broš. . . . $3.—

ZA KRUHOM
Broširano . . . 25c

Z OGNJEM IN MEČEM
Mehko vezano $2.—

(Poštnino plačamo mi.)

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUŽABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBUJEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIH ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

Gozdarjev sin

Spisal: FR. S. FINŽGAR.

12

"Še eno tako, pa te vlečem vun na sneg, da bodeš vedel, kedaj si kaj takega govoril. Tu sem jaz gospodar in v moji hiši me ne boste obrekovali poštenih ljudi!"

Janez se je hvaležno in nekako ponosno ozrl na Miheljna, češ, pravo si govoril.

Pavlu pa je zažugal Mihelj: "Ti pa nikar ne misli, če si zlodejsko izdal Janeza, da boš sedaj sleparil okrog Miheljna ter zalezoval Reziko. Nikoli ne bo tvoja! Dobro si zapomni! Od danes ne smeš več prestopiti praga moje hiše, dokler sem jaz gossodar!"

Ko es je zdanilo, vzdignili so se lovci, vzeli Janeza v sredo ter ga tirali v bližnji trg, kjer so ga, dobivši nagrado za svoj "človekoljubni" čin, izročili gosposki.

Ko so odhajali, je gledala Rezika objokana skozi okno iz spalnice. Janez se je ozri na ovinku, zamahnila mu je z roko v zadnji pozdrav in si zakrila lice z rokami. .

Janeza je pretreslo. Dvoje sre je v tem trenutku šele spoznalo, kako se ljubita. In le usoda ju je gnala narazen — morda za vselej.

— — —

Janez ni dolgo ostal na Štajerskem v zaporu. Država je potrebovala krepkih moči, da se ubrani sovražnikov. In Janez je bil čvrst mladenič, da mu ga ni bilo vrstnika. Ker so izvedeli, da je skrivač, poslali so ga sredi zime z nekaterimi drugimi Kranjci, katere so tudi zalotilia na Štajerskem, kjer so se hoteli prikriti gosposki, v Ljubljano. Tam so jih preoblekli v vojaške suknje in vežbali v orožju.

Zakaj nujno je bila treba spomladi leta 1848 krepkih vojakov. Posadka, kateri je zapovedoval feldmaršal grof Radecki s svojo odločnostjo in poveljniško zvestnostjo, je lahko zadušila uporni ogenj, ki se je zablisnil sedaj tu, sedaj tam po Italiji. Toda kaj je koristilo, če se ni videl plamen, a v osrčju je pa še vedno tlelo. Treba je bilo le pravega vetra, pripravnega vzroka, in vstaja bi vzplamtela kakor mogočen požar, ki ga ni moči zadušiti z malimi močmi. In ta prilika se je nudila Italijanom leta 1848. Francoskim prekucijam so sledili nemiri v Avstriji. V središču in na obodu je donel krik nezadovoljnosti. Vse se je skušalo osvoboditi starih postav.

Treba je bilo torej slavnemu vojskovodji izdatne podpore, da pribori zopet dvoglavemu avstrijskemu orlu prostost da bode svobodno krilil nad prelepo Benečijo in krasno Lombardijo.

Nanovo zbrane čete so odrinile iz Ljubljane, ko so bile kranjske ledine in gore še večina s snegom pokrite. In vprav zato ni bilo potovanje težavno, kakor v hudi poletni vročini. Niti gladu, niti vročine in žeje jim ni bilo treba trpeti; na večer so pa dobili pri gostoljubnih slovenskih kmetih, katerim os se smilili sinovi, gredoči na boj, gorke odeje, da niso prezebali po noči. Na tem potu se je srečal Janez nekega večera s tovarišem Francetom, bajtarskim sinom iz Doselja. Ujeli so ga kot skrivača in ga vtaknili v vojaško suknjo. Le ta mu je povedal žalostno vest z doma. .

Bilo je nekega večera pred pustom. Nebo je bilo le ponekodi oblačno, mrzel sever je popihaval preko snežene odeje, otresal gosto ivje z drevja in piskal skozi drevesne vrhove, da so se globoko vpogibale gole veje. V r—skem zvoniku je odbilo vprav polnoči. Votlo je brnel glas ter odmeval od bližnjega hriba, od koder se je čulo hripavo lajanje lisjakovo. Iz trga R. je prihitel v plašč zavit možak. Kučmo je imel pomaknjeno na oči, da je bilo komaj videti malo obraza izpod nje. Sneg je škripal pod njegovimi nogami, in večkrat se je celo izpodtaknivši opotekel, da se je komaj vzdržal v ravnotežju. Mož je nekaj govoril sam s seboj, in čuti je bilo, da je zelo nezadovoljen, — da je celo strastno razburjen. .

Ko dospe do ozke brvi, ki vodi čez globoko kamenito strugo, po kateri teče le ob deževnem času deroč hudournik, odgrne plašč, da bi bolje videl po brvi, ter zajedno izpusti poluglasno: "Nikoli več!" Na sredi poledične brvi pa mu izpodleti, slab držaj se odlomi, in ponočni prišlec pade znak na kamenje v globoki jarek. Bolesten krik se je razlegal po okolici — toda nihče ga ni čul. Le burja je še silneje zatulila in izza oblakov je pomolil mesec zvedavo svoj obraz, kakor da je čul klic na pomoč — in zopet ni bilo sledu o živem bitju. .

Drugo jutro so pa pripeljali iz trga R. na saneh ranjenca ter ustavivši se sredi Doselja, povprašali kje je Gozdarjeva hiša. In kakor bi trenil, raznesla se je po mali vasici vest, ki je pretresla globoko vse sosede: "Gozdar se je sinoči nevarno pobil."

In France je dostavil, da vsa srenja trdi: "Samo fant je kriv! Samo njegova trma. Doma naj bi bil, posestvo bi nanj prepisal, pa ne bi bilo vseh teh nadlog na Gozdarjeve.'

Janeza je ta novica grozno potrla. "Kaj hočem na svetu," si je mislil, "očeta bom pokopal, mati gotovo žalosti umrjo — in morda še predno se vrnem domov. In vsega sem kriv gotovo jaz — samo jaz. Sodi me soseska — in obsoja! Prav im! Kriv sem! Kri za kri,, glavo za glavo! To je velikanski greh, in le s smrtjo morem nekoliko zadostiti. Naj me podere laška krogla — čim prej, tem bolje. Veselo hočem iti prvi v boj, da me gotovo ne izgreši marsikomu tako nemila — a meni zaželjena svinčenka."

Take misli so se Janezu podile po glavi. Obup in kesanje, žalost in nekdanja drznost sta se bojevali v srcu. Vojska je hrumela v njegovi duši. Kakor vihar, ki lomi v lepem drevesu, tako se je v njegovem srcu vse zrušilo, vse potrlo.

Krog in krog je vstajala probujena narava iz zimskega spanja, zakaj stopali so že po lepi italijanski ravnini. — Lepa spomlad je polnila marsikatero srce z novimi nadejami in krasnimi upi, le Janez ni želel,, ni upal drugega, kakor smrt.

— — —

Avstrijske čete so bile v Italiji po vstaji v Milanu in po odpadu Benetk v veliki nevarnosti. Mnogo posadk je bilo obkoljenih od vstajnikov tako, da se je bilo bati, da bode vojska razkosana in popolnoma premagana. Le Mantua in Verona sta bili še v Radeckega rokah, v tem, ko je na stolpih vseh drugih italijanskih mest že zaplapolala trobojnica mlade Italije, katere vojsko je vodil navdušeni Karol Albert, poln nade in upa, v boj zoper Avstrijo.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Napovedovanje vremena

Narava nam nudi mnogo znakov, ki napovedujejo vremenske spremembe. Osnovani so večinoma na opazovanju pastirjev, kmetov in drugih, ki žive v naravi. Ta opazovanja so se vršila skozi stoletja in stoletja in tudi prirodoslovci jih potrjujejo.

Napovedovalci dežja.

Mravlje so nenavadno delavne, velika živahnost vlada v mravljiščih in okrog njih.

Osli rigajo pogosteje, kakor je njihova navada.

Zaceljene kosti bole na mestu, kjer so bile zlomljene.

Luna ima kolobar.

Psi in mačke so zaspani in leni, mačke rade poležavajo okrog ognja.

Perje in suho listje v bližini močvirja se zvija.

Ribe se igrajo na površini vode. .

Muhe lezejo v stanovanje in so še bolj sitne kot navadno.

Žabe glasno reglajo po mlakah in lužah.

Črni kos je zelo glasen in nemiren.

Živina na paši se zbira na enem delu travnika z repom, obrnjenim proti vetru.

Sraka glasno vrešči.

Atmosfera se nenavadno zjasni.

Zvok se sliši jasneje in na večje daljave.

Gosi in race gagajo bolj pogosto in glasneje.

Svetilke in sveče so motne.

Saje lete iz dimnika.

Oblački-hlebčki napovedujejo, da bo najkasneje čez dva dni dež.

Zahajajoče solnce je bledo.

Iz kanalov se razširja neprijeten duh.

Mnoge bilke ovenejo, in se pripognejo, nekatero cvetje se zapira.

Če je blizu nevihta, lete galebi na kopno. .

Pajki se sprehajajo po zidovju. .

Zvečer je videti mnogo zelenih žab.

Lastavice letajo nizko.

Gosli in drugi instrumenti nimajo čistega zvoka.

Veter ima top zvok.

Živina dviga glave, zlasti pred nevihto.

Srake se zelo zgodaj spravijo v gnezda.

Dim se vali po zemlji.

Predmeti v daljavi se zdé bližji kakor navadno.

Lepo vreme napovedujejo.

Netopirji letajo pozno v noč.

Razne vrste mrčesa letajo pozno v noč.

Škrjanci letajo visoko in dolgo pojejo v zraku.

Luna je jasna.

Dim iz dimnikov se dviga naravnost v zrak.

Če je oblačno in megleno, se začne nebo v poznem jutru jasniti.

Zvezde lepo svetijo.

Papirnati zmaj plava mirno po zraku.

Sončni zahod je rdeč

Spremenljivost napovedujejo.

Revmatično bolni tožijo.

V gozdovih šumi in buči.

Miši cvilijo.

Ljudje, ki trpe na glavobolu, tožijo, da jih glava boli.

Sonce vzhaja rdeče.

Mrzlo bo.

Taščice in druge majhne ptice prihajajo blizu oknom.

Ogenj gori jasno in svetlo; to je tudi znak, da bo še dolgo suho.

KO SLEPEC SPREGLEDA.

Zdravnikom se je posrečilo že večkrat, da so dali človeku, ki je bil od rojstva slep, vid. Pri slepcih, ki so bili slepi od rojstva in so pozněje spregledali, so ugotovili mnogo zanimivega. Ti ljudje so si ustvarili povsem različno sliko o svetu.

Neki človek, ki je bil slep od rojstva, je posegel po jabolku ko je spregledal. Toda to jabolko je bilo samo naslikano na sliki, ki je bila položena na mizi. Slepci tudi nimajo nobene predstave o daljavah ter ne vedo, kakšna je daljava milja ali sto milj. Človek, ki po operaciji spregleda, sega po predmetih, ki so oddaljeni od njega tudi po več sto metrov. Slepci tudi ne poznajo sence in še mnogo drugih reči, kakor drugi ljudje. Imajo tudi povsem druge predstave o oblikah raznih predmetov.

Novi voditelj Lige narodov

Iz Ženeve poročajo, da je postal Sean Lester, pomožni generalni tajnik Lige narodov, začasni naslednik generalnega tajnika Josepha Avenola, ki je nedavno odstopil.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam ptihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročuino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, **Jacob Laushin**

COLORADO:
Pueblo, Peter Culig, A. Saftić
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:
Indianapolis: Frank Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič
Cicero, **J. Fabian** (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spetich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Waršek

MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouša
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich

MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Sveti
Gowanda, Karl Struška
Little Falls, Frank Mesle

OHIO:
Barberton, Frank Freha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Baisnt, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kasnik, Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenchak
Johnstown, John Polanta
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, Joseph Žust
Pittsburgh in okolica, Philip Pregar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan . . . .

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
Sheboygan, Joseph Kakes

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Kolich

Vsak zastopnik bode potrdilo za vse to, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

SMRTNA KOSA

Dne 17. avgusta v Joliet, Ill. po daljši bolezni umrla rojakinja Katarina Judnich. Pokojna je bila stara 60 let, rojena v Petrovi vasi, fara Črnomelj. Njeno dekliško ime je bilo Štukel. V Ameriko je prišla pred 33 leti in bivala ves čas v Joliet, Ill. Poleg težko prizadetega soproga Matha, zapušča sina Edvarda, hčer Marijo, poročeno Kren, brata Jakoba in štiri sestre ter mnogo drugih sorodnikov. .

†

V Cliff Mine, Pa., je te dni umrla Ivana Debeljak, stara 58 let in rojena v Stari Oselici na Gorenjskem. Zapušča sina, dve hčeri in sestro.

†

V Davis, W. Va., je zadnje dni preminil Andrej Arhar, doma iz Cerknice pri Rakeku. Dve leti ga je mučila rudarska naduha. Zapušča štiri sinove.

†

V Indianapolis, Ind., je 24. avgusta umrl dobro znani rojak Anton Krapeš, star 72 let in rojen v Dolnji Otlici na Kovku nad Ajdovščino. Predno je prišel v Ameriko, v kateri je živel čez 35 let, je vodil gostilno na Ravbar-komandi nad Postojno.

SKRB ZA POTOMSTVO PRI VODNIH ŽIVALIH.

Skrb za življenje in ohranitev naraščaja je pri nekaterih živalih tako razvita, da se često zelo lepo žrtvujejo za svoj zarod ter kažejo pri tem tako veliko skrb in nesebičnost, da se nam včasih zde še tako verodostojna poročila o teh lepih živalskih lastnostih kar neverjetna.

Večina žab navadno sploh ne skrbi za svoje paglavce. Mnoge se pač brigajo za jajčeca, hranijo jih na razne načine, ko pa se izležejo mladi paglavci, prenehajo skrbeti zanje in jih prepuščajo lastni usodi. Iz tega bi mogli sklepati, da žabe, kakor tudi druge vodne živali, nimajo ne smisla, ne volje za preskrbo svojih mladičev. Iz naslednjega primera pa bomo videli, da znajo biti tudi žabe zelo dobri starši.

V tropskih pokrajinah Južne Amerike živi posebna vrsta žab — nendrobates trivitatus. Stara zleže jajčeca v lužah in po robovih vodnih strug. Te luže so navadno plitve in se zlasti ob vročih dneh kaj hitro posuše. Mali paglavci bi se zato v topli in plitvi vodi lahko hitro zadušili, ker nimajo dovolj kisika za dihanje.

Če bi bili to paglavci naših žab, bi ne mogli uiti taki usodi. Toda za njih skrbi nendrobates trivitatus. Samci te vrste žab so si pridobili veliko izkustvo in so na nek način spoznali, da jim bodo mladiči morali poginiti, če jim ne bodo priskočili na pomoč. Ko se bliža nevarnost, da se paglavci zaduše, jih stari poišče po lužah in mlakah, paglavci mu zležejo na hrbet in zadnje noge. Ker jih ni mnogo — največ do 20 — jih v počasnih skokih vse prenese v kako večjo mlako, kjer je več vode. Če tudi tam nastopi nevarnost, da bi se zadušili, jih tudi od tam prenese na varnejše mesto vse do takrat, dokler se popolnoma ne preleve in nastanejo iz njih majhne žabice.

Tudi neka vrsta rib zelo skrbno nadzoruje nad svojimi mladimi in jih na čudovit način varuje pred drugimi ribami in vodnimi živalmi. Znanstveno nazivajo to ribo geofilus. Jate mladih geofilov nikdar ne plavajo same kakor jate drugih mladih ribic. Vedno jih spremlja stari. Če nastopi za mlade kaka nevarnost, jim stari pomaga na izredno zanimiv način. Kadar pride v bližino mladih geofilov, ki se navadno ne mešajo med druge majhne ribice, kaka večja riba, se stari takoj približa mladim, odpre usta in mladi z bliskovito brzino planejo v njegova usta. Kakor strela šine nato stari v globino, kjer se skrije v kakšno kotanjo, kjer ostane tako dolgo dokler nevarnost ne mine. Potem pa mladi zopet splavajo na svobodo. Tako skrbi stari za svoj naraščaj vse dotlej, dokler mladi ne dorastejo.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES ali CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev

SLOVENSKE

KNJIGE

CIGANKA
Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnila.
cena 75c

DAMA S KAMELJAMI
Spisal ALEKSANDER DUMAS
Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.
cena $1.75

HUBERT
Spisal Paul Keller.
Roman iz lovskega življenja.
cena $1.—

JARI JUNAKI
Spisal RADO MURNIK
Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsakemu v veliko razvedrilo in zabavo.
cena $1.—

JERNAČ ZMAGOVAČ
Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ
Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.
cena $1.—

KRAJ UMIRA
Spisal JOŽKO JURAČ
Mladi koroški Slovenec zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev.
cena $1.—

KAKOR HRASTI V VIHARJU
Spisal Strachwitz.
Zelo zanimiva povest iz domačega življenja.
cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE
Spisal IVAN CANKAR
Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.
cena 75c.

NA POLJU SLAVE
Spisal HENRIK SIENKIEWICZ
Pisatelj popisuje sijajno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobojenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji.
cena $1.—

OTROCI SOLNCA
Spisal IVAN PREGELJ
Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.
cena $1.—

ROŠLIN in VERJANKO
Spisal JANKO KERSNIK
Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedalni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca.
cena $1.—

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE
Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer.
Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem.
cena 75c

SAMOSTANSKI LOVEC
Spisal L. Ganghofer.
Ganghoferja prištevajo med najboljše sodobne pisatelje. — Samostanski lovec je najbolj mojstersko njegovo delo.
cena $1.50

SODNIKOVI
Spisal JOSIP STRITAR
Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovenščine v tem svojem romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.
cena $1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM
Spisal MIRKO JAVORNIK
Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: srečal se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih.
cena $1.—

V ZARJE VIDOVE
Spisal OTON ZUPANČIČ
Najboljši in še živeči slovenski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.
cena $1.—

V LIBIJSKI PUŠČAVI
Spisal A. Conan Doyle.
Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajnega Nila.
cena 50c

ZADNJI VAL
Spisal IVO ŠORLI
Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogaški Slatini.
cena $1.—

ZNANCI
Spisal RADO MURNIK
Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značnje ter knjigo sam označuje kot "Povesti in orisi."
cena $1.25

ZIMA MED GOZDOVI
Spisal Pavel Keller.
V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogodke na kmetih in posebno v gozdovih.
cena $1.25

ŽITO POGANJA
Spisal Rene Bazin.
Francoski roman zelo napete vsebine.
cena 75c

ZADNJI MOHIKANEC
Spisal J. F. Cooper.
Dejanje se vrši v letu 1757, ko so še Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državi New York in Vermont.
cena $1.—

Naročite pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 W. 18th Street,
New York, N. Y.

Poštnino plačamo mi.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.